

Hlinená pintadera

Pri archeologickom výskume v areáli ZŠ v Bešeňove v roku 1995 sa podarilo nájsť bývalému pracovníkovi múzea Tiborovi Pálinkásovi pri odkrývaní objektu č. 11 ojedinelý artefakt. Bolo to pečatidlo, v archeologickej terminológii známe pod názvom pintadera, čo je odvodené zo španielskeho slova „pintar“ – maľovať.

Pečatidlo bolo vyhotovené z hlíny s prímесou hrubozrnného piesku a drobných kamienkov. Vyrobili ho ručne, z troch strán má vyhladený povrch a jeho štvrtá, zadná strana je drsná, so stopami po opotrebovaní na spodku. Stopy opotrebovania sú viditeľné aj na prednej strane, na mieste, kde používatelia pečatidla zvykli uchopiť tento artefakt, čiže v jeho hornej tretine. Po vypálení predmet dostal svetlohnedú farbu.

Rúčka pečatidla je strechovite vytvarovaná a na vrchole zaoblená. Základňa artefaktu má obdĺžnikovitý tvar. Na zadnej strane pečatidla bližšie k ľavému okraju a približne v strede jeho výšky sa nachádza kruhovitá preliačina, ktorá slúžila na jeho lepšie uchopenie. Spodná strana, čiže základňa, je zdobená dvoma radmi plastických, proti sebe umiestnených piatich zahrotených zúbkov. Táto raziaca plôška slúžila na odtlačenie vzoru na vybraný povrch.

Výška artefaktu je 4 cm, obdĺžnikovitá základňa má rozmery 4,4 x 2 cm.

Pečatidlá – pintadery začali ľudia používať už od mladšej doby kamennej a ich výskyt kulminuje v období staršej doby železnej. Do juhovýchodnej Európy sa dostali v priebehu neolitizácie z Anatólie a odtiaľ sa rozšírili aj na územie juhozápadného Slovenska v období lengyelskej kultúry. Presný účel ich využitia zatiaľ nie je objasnený. Avšak existujú na to rôzne teórie – zdobenie textilu, kože, ľudského tela alebo označenie interiérov príbytkov, sýpok, zvierat, prípadne organického materiálu.

Pečatidlo z Bešeňova môžeme podľa nálezových okolností rámcovo datovať do obdobia maďarovskej kultúry, čiže do staršej doby bronzovej. Predmet pochádza z archeologického výskumu, ktorého výsledky neboli ešte dostatočne spracované a preto jeho interpretácia nás pobáda k opatrnosti pri jeho datovaní.